

Dammsjön

ARBOGAÅNS VATTENSYSTEM

Sjötyp: Näringsfattig och humös

Sjöyta: 1,11 km²

Höjd över havet: 196,8 m

Maxdjup: 16,5 m

Medeldjup: 5,1 m

Omsättningstid: 0,72 år

Kommun: Lindesberg

Vattendistrikt: Norra Östersjön

Terrängkartan: 11F NV

EU-id: SE662554-145395

Utloppskoordinater: 6625540,1453950

Avrinningsområdets areal: 20,83 km²

Dammsjön. ©Lantmäteriet

Omgivningar

Dammsjön ingår i Arbogaåns vattensystem och är belägen ca 9 km nordväst om Storå. Sjön får sitt vatten från flera mindre vattendrag i omgivningarna, bl.a. Örlaxbäcken i väster och Finnakvarnsbäcken i norr. Utloppet ligger i sjöns östra vik. Därifrån rinner vattnet via Dammsjöbäcken till Gränsjön.

Dammsjön är belägen i en tektonisk zon där två spricksystem korsas. Berggrunden i området består till större delen av graniter. I öster dominerar dock metavulkaniter som vid Nyberget överlagras av ett smalt band med glimmergnejser. Morän är den dominerande jordarten. I nordväst finns ett område med hållmark.

Terrängen runt Dammsjön är kuperad och bevuxen med barrskog. Flera hyggen finns i anslutning till sjön. Ett område med öppen mark finns vid Nyberget, vid sjöns utlopp. Där finns också den enda bebyggelsen kring Dammsjön. Delar av den öppna marken nyttjas för bete. I tabell 1 redovisas markanvändningen i sjöns avrinningsområde.

Tabell 1. Markanvändning i Dammsjöns avrinningsområde, vars totala area är 20,83 km². Data från SMHI.

Markanvändning	Areal (km ²)	Markanvändning	Areal (km ²)
Skog	17,92	Annan öppen mark	-
Sankmark	0,12	Vatten	1,13
Jordbruksmark	0,10	Tätort	-
Hyggen	1,57	Annan koncentrerad bebyggelse	-

Djur och växter

Fisk

Vid ett översiktligt mörtkontrollfiske i Dammsjön år 2004 påträffades abborre och mört. Enligt uppgifter från 1972 skall även öring, siklöja och sparsamt med ål finnas i sjön.

Bottenfauna

Uppgifter om bottenfaunan i Dammsjön saknas.

Växtlighet

Uppgifter om växtligheten i sjön saknas.

Övrigt djur- och växtliv

Ca 15 sjöberoende fågelarter har observerats, bl.a. smålom, fiskgjuse, gråäger.

Vattenkvalitet

Dammsjön ligger i ett område med försurade vatten och har kalkats sedan 1980. Innan kalkningarna startade var sjön försurad med pH-värden mellan 5,0-5,5, vilket är mycket surt. Buffertkapaciteten var obefintlig eller obetydlig. Idag är sjöns pH på naturlig nivå även om buffertkapaciteten mot försurande ämnen är svag. Från en undersökning 2008 visar låg fosforhalt och måttlig kvävehalt. Sjöns vatten är starkt brunfärgat. När kvicksilverhalten i gädda undersöktes 1992 var halterna måttligt höga. I tabell 2 finns sammanställd information om vattenkemin i Dammsjön.

Tabell 2. Vattenkemidata från Dammsjön. Medelvärdena är baserade på provtagningar från åren 2012-2014 alternativt den senaste provtagningen. Färgade värden anger statusklassning, se [läsanvisningar](#).

Parameter	Medelvärde	Min-Maxvärde	Antal prov	Provtagningsår
pH	6,3*	6,1-6,6	6	2012-2014
Alkalinitet (mekv/l)	0,07	0,04-0,10	6	2012-2014
Siktdjup (m)	1,6	1,6	1	2004
Vattenfärg (mg Pt/l)	93**	80-110	6	2012-2014
Totalfosfor (µg/l)	<5	<5	1	2008
Totalkväve (µg/l)	350	350	1	2008
Hg i gädda (mg/kg)	0,75	Medelvärde 5 fiskar		1992

*NV Handbok 2007:4 och expertbedömning. **Motsvarar absorbansen 0,19(vid 420/5 nm).

Statusbedömning

Dammsjöns ekologiska status har bedömts som *måttlig*. Sjön har försurningsproblem. Det är sammanvägningen av fisk (god) och försurningsstatus (måttlig) samt att sjön kalkats flera gånger sedan 1980 som varit avgörande för bedömningen. Modifierat provfiske 2004 visar på god föryngring av mört. De allmänna förhållandena, som är en sammanvägning av klassificeringarna för näringsämnen (hög status) och försurning (måttlig status på gränsen till god), har sammantaget måttlig status. Den senaste utvärderingen visar att sjön fortfarande är försurningshotad. Det förekommer vandringshinder i anslutning till vattenförekomsten.

Bedömningsgrunder i föreskrift har tillämpats, bortsett från kvalitetsfaktorn fisk och försurning som klassats som expertbedömning. För mer information om bedömningen, se <http://www.viss.lst.se/Waters.aspx?waterEUID=SE662554-145395>.

Övervakningsprogram

Dammsjön ingår i miljöövervakningsprogrammet *Kalkningens kemiska effektuppföljning*. Sjön ingår under vissa år i programmen *Undersökningar i ytvattenförekomster* och *Kvicksilver i gädda*.

Naturvårds- och friluftsentressen

Dammsjön är upplåten för fritidsfiske och förvaltas av Sveaskog. Bergslagsleden går relativt nära förbi sjön.

Mänsklig påverkan

Dammsjön påverkas av skogsbruk, försurning och kalkning samt av reglering. Sjön årstidsregleras måttligt enligt urminnes hävd. Mindre bilvägar går strandnära på flera platser runt Dammsjön.

Områdesskydd

Sjön och dess närmaste omgivningar saknar områdesskydd.

Referenser

[Artportalen](#)

IVL Svenska Miljöinstitutet AB. [Kvikksilver i biota](#)

Lantmäteriet, 2003. Svenska Marktäckedata SMD Raster 11FNV. Version 2.2.

Länsstyrelsen i Örebro län, 1988. Vattenregister/sjöbeskrivning – Dammsjön.

Länsstyrelsen i Örebro län, 2010. [Åtgärdsplan för kalkningsverksamheten i Örebro läns sjöar och vattendrag 2010-2015](#).

Länsstyrelsen i Örebro län, 2005. [Biologisk undersökning av 13 sjöar och 18 vattendrag i Örebro län 2004](#). Publ. nr 2005:23.

Naturvårdsverket, 2007. [Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon. Bilaga A-Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Handbok 2007:4](#).

SLU, [Databasen för provfiske i sjöar](#).

SLU, [Vattenkemidata](#)

SMHI, [Svenskt vattenarkiv \(SVAR\)](#)

Sveriges geologiska undersökning. *Berggrundskartan och Jordartskartan*, digitalt via [SGUs karttjänster](#). Besökt: 2007-07-02.

[VISS - VattenInformationssystem för Sverige](#). Nationell databas över svenska vattenförekomster.